UNIVERZITET U SARAJEVU
Fakultet islamskih nauka

VODIČ ZA STUDENTE
I i II ciklusa studija

Verzija 2026.4

Sarajevo

Oktobar 2026. godine / Rebi'ul-ahir 1448. h. g.

SADRŽAJ

Riječ reisul-uleme

Riječ dekana

Nastavni proces

Studijski program Islamske teologije

Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije

Master islamskih studija

Važni dokumenti

Obavezni seminarski radovi po katedrama

Informatička podrška nastavnom procesu

Međunarodna saradnja

Katedre sa nastavnim osobljem

Administracija

Kontakt

RIJEČ REISUL-ULEME ISLAMSKE ZAJEDNICE U BOSNI I HERCEGOVINI

Poštovani studenti i studentice!

Čestitam vam na izboru fakulteta i izboru svog životnog opredjeljenja. Došli ste u zdrav duhovni ambijent, među produhovljene, čestite i učene ljude koji će vam otvoriti vidike i uputiti stazama koje vode do samih vrhunaca. Naime, kada Uzvišeni Allah hoće nekome da ukaže Svoju blagodarnost On ga uvede u društvo učenih i pobožnih ljudi. Vi ste upravo ušli u takvo društvo i iskoristite svoj boravak u njemu, upijte njegov duh. U tom slučaju bit ćete ugledni i među ljudima i među melekima, i uspješni na oba svijeta.

Islamska zajednica je ponosna na vas, jer vi ste oni koji će nastaviti vršiti njenu misiju u budućnosti, a to je misija upućivanja ljudi na dobro i korisno i odvraćanja od lošeg i štetnog. To je bila i misija svih Božijih poslanika, ali i svih velikih duhova u ljudskoj povijesti. Ujedno, to je i najčasnija misija i nju će nositi samo odabrani. Budite vi ti odabrani!

Islamska zajednica će vam pružiti sve što bude u mogućnosti. Učinit će sve da budete sretni i zadovoljni. A sve što tražimo od vas jest da se potrudite steći lijepo i dobro obrazovanje, da izrastete u dobre ljude, da učestvujete u izgradnji života na Zemlji i da širite dobro.

U to ime želim vam srdačnu dobrodošlicu. Molim Allaha da vam otvori puteve prema dobru, da vam pomogne u vašim nastojanjima i da upravo vi sutra budete ponos našeg naroda i naše zemlje.

Selamim vas i želim vam svako dobro.

Reisul-ulema

Dr. Husein-ef. Kavazović

RIJEČ DEKANA

Cijenjeni studenti i studentice,

drago mi je da ste pored brojnih mogućnosti i izbora za nastavak vašeg školovanja izabrali Fakultet islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu. Dobro došli u veliku porodicu studenata i alumnista Fakulteta islamskih nauka koja do septembra 2026. godine broji 1941 svršenika dodiplomskog, master i doktorskog studija.

Od osnivanja Fakulteta islamskih nauka (ranije Islamskog teološkog fakulteta) do danas nastavnici i saradnici Fakulteta bili su ugledni profesori i društveni radnici koji su svojim radom u Islamskoj i akademskoj zajednici ostavili velikog traga. Danas na Fakultetu rade 22 nastavnika i sedam asistenata koji su svoje diplome sticali ponajviše na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu, a potom na univerzitetima diljem svijeta: Beogradu, Zagrebu, Kairu, Medini, Damasku, Rijadu, Kuala Lumpuru, Aligarhu, Rabatu, Re'sul-hajmi, Leidenu, Gothenburgu, Rimu i drugim destinacijama. Cijenimo da je upravo ovo bogatstvo diploma s istoka i zapada najbolja potvrda da je razumijevanje islama koji naučavamo na Fakultetu na tragu islamske otvorenosti prema savremenosti, novim idejama i učenjima koja stoji naspram izolacije, zatvorenosti i isključivosti. To nije tumačenje islama koje odustaje od svojih vrijednosti i naučavanja, već je islam koji u savremenoj komunikaciji sa svijetom nudi sebe kao partnera u izgradnji boljeg života i budućnosti za svakog čovjeka i ljudsku civilizaciju općenito.

U vremenu stalnih promjena, prijetnji miru i latentne nestabilnosti, globalnom zatopljenju i evidentnim klimatskim promjenama, sve većem jazu između bogatih i siromašnih, glas muslimana mora biti artikuliran, snažan i primjeren vremenu, jer nas se itekako tiče ovaj svijet budući da nas islam uči da je briga za komšiju, ljude oko nas, okoliš i globalni svijet, dio našeg zaduženja i poslanja. Ustvari, mi njegujemo tumačenje islama koje se ovdje kod nas u Bosni i Hercegovini njeguje stoljećima, ali sad zahtijeva jednu globalnu viziju, primjerenu savremenosti i njenim izazovima.

S ponosom ističemo da je Fakultet islamskih nauka nasljednik visokog islamskog obrazovanja kod nas te da nasljeđujemo tradicije obrazovanja od Gazi Husrev-begove medrese, preko Šerijatske sudačke škole, Alijje – višeg stepena Gazi Husrev-begove medrese i Više islamske šerijatsko-teološke škole. Sve pobrojane škole nudile su više ili visoko islamsko obrazovanje u tadašnjim obrazovnim sistemima ali s jedinstvenim ciljem, a to je da jačaju vjerski i nacionalni identitet muslimana i rade na očuvanju i afirmiranju intelektualnog i kulturnog naslijeđa. Valja naglasiti da ta potreba da islam razumijevamo u njegovoj globalnoj i promjenljivoj sadašnjosti nikada neće dovesti do toga da izgubimo svoj vjerski i nacionalni identitet. Naši svršenici koji rade kao imami, vjeroučitelji širom svijeta, od Australije do Amerike, potvrđuju da im je školovanje na našem Fakultetu dalo primjereno znanje ali i samopouzdanje da gdje god da rade, na bilo kojem meridijanu planete, da s ponosom nose i afirmiraju svoj vjerski identitet, i pri tome, njeguju vlastitu islamsku otvorenost prema svijetu u činjenju i zagovaranju dobra.

Od 2013. godine Fakultet islamskih nauka je punopravna članica Univerziteta u Sarajevu čija je diploma danas priznata u svijetu. Univerzitet u Sarajevu je prvi univerzitet u Bosni i Hercegovini osnovan 1949. godine i najprestižniji je univerzitet od svih javnih i privatnih

univerziteta u državi. Biti član takvog univerziteta predstavlja vrijednost samu po sebi, jer je time data potvrda da radimo shodno utvrđenim i visokim standardima koji se prepoznaju na svjetskoj sceni. Nekoliko podataka: po pitanju rangiranja na svjetskoj rang-listi univerziteta prema podacima iz jula 2025. godine na izdanju Webometricsovog rangiranja Univerzitet u Sarajevu se nalazi na 1134. mjestu ili među 3,5% najboljih škola na listi sa više od 32.000 univerziteta koji su vrednovani po tri kriterija: utjecaj, otvorenost i izvrsnost.

Prikazana rangiranja, dragi studenti, za vas znače da imate priliku da svoja znanja stičete na renomiranom Univerzitetu, a na Fakultetu islamskih nauka imate priliku da se kvalitetno pripremite za rad u Islamskoj zajednici ili već gdje budete radili uz snažnu svijest o vlastitom vjerskom identitetu i odgovornosti koju nosimo.

Nadam se da ćete iskoristiti priliku koja vam se pruža.

Dekan

Prof. dr. Mustafa Hasani

NASTAVNI PROCES

Na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu nastava je organizirana na tri ciklusa studija u skladu s bolonjskim procesom.

Prvi ciklus studija ima tri programa:

1. Islamska teologija;
2. Islamska vjeronauka i religijska pedagogija;
3. Studijski program za imame, hatibe i muallime (bez upisa akademskoj u 2026/27).

Na drugom ciklusu studija postoje četiri studijska programa:

1. Master islamskih studija;
2. Međureligijski studiji i izgradnja mira;
3. Master u islamskim studijama (na engleskom jeziku; bez upisa novih studenata akademskoj u 2026/27);
4. Master imameta (bez upisa novih studenata akademskoj u 2026/27).

Treći ciklus studija vodi do stepena doktora islamskih nauka.

Prvi ciklus studija vodi do završenog diplomskog studija i stjecanja akademskog zvanja na Studijskom programu za islamsku teologiju Baccalaureus/Baccalaurea islamske teologije, na Studijskom programu za islamsku vjeronauku i religijsku pedagogiju Baccalaureus/ Baccalaurea islamske vjeronauke i religijske pedagogije i na Studijskom programu za imame, hatibe i muallime Baccalaureus/Baccalaurea imameta, hatabeta i ta'lima.

Prvi ciklus studija na Studijskom programu islamske teologije i Studijskom programu islamske vjeronauke i religijske pedagogije traje četiri godine i vrednuje se sa 240 studijskih bodova ECTS (European Credit Transfer System) a Studijski program za imame, hatibe i muallime traje tri godine i vrednuje se sa 180 studijskih bodova ECTS.

Diplomski studij na Fakultetu organizira se i ostvaruje u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Statutom Univerziteta u Sarajevu, Pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prijenosa kredita (ECTS) i Pravilima Fakulteta.

Studentu se garantira mobilnost i priznavanje bodova ostvarenih na drugom univerzitetu u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta ili drugim općim aktom Univerziteta, odnosno Fakulteta.

Student ima pravo da u toku studija provede jedan ili dva semestra na drugom univerzitetu u zemlji ili inozemstvu posredstvom međunarodnih programa za razmjenu studenata, a na bazi bilateralnih ugovora između univerziteta, sporazuma, projekata ili drugih oblika međunarodne saradnje.

Prava i obaveze studenata reguliraju se detaljno Zakonom, Statutom Univerziteta u Sarajevu i Pravilima Fakulteta.

Fakultet organizira i izvodi prvi ciklus studija iz sljedećih naučnih i stručnih oblasti:

a) Tumačenje Kur'ana (Tefsir),
b) Učenje Kur'ana (Kiraet),
c) Poslanička tradicija (Hadis),
d) Islamska dogmatika (Akaid),
e) Sufizam (Tesavvuf),
f) Uporedne religije,
g) Islamska filozofija,
h) Šerijatsko pravo (Fikh),
i) Islamska civilizacija,
j) Religijska pedagogija (Terbija),
k) Religijska psihologija,
l) Kur'anski i hadiski arapski jezik / Filologija Kur'ana,
m) Stručno obrazovanje imama, hatiba i muallima.

STUDIJSKI PROGRAM ISLAMSKE TEOLOGIJE

Studijski program Islamske teologije (240 ECTS bodova) omogućava studentima stručno i akademsko obrazovanje u islamskim naukama. Koncipiran je na način da studentima, pored stručne formacije u klasičnim i savremenim islamskim naukama, daje uvid u najvažnije povezane humanističke discipline. Uz to, studenti imaju priliku usavršiti stručni arapski i engleski jezik. Konačno, 27 ECTS bodova studenti ostvaruju kroz praksu primjenjujući stečena znanja u zajednici i učionici dodatno razvijajući svoje kompetencije. Ciljevi studija su: a) osigurati cjelovito vjersko, intelektualno, moralno, društveno i kulturno obrazovanje i odgoj budućih islamskih teologa, imama, hatiba i muallima; b) osposobiti ih za primjenu stečenih znanja u konkretnim životnim okolnostima; i c) stjecanje znanja i sposobnosti kojim bi se doprinijelo da imami, muallimi i muallime budu vođe i uzori u svojim zajednicama ali i izvan njih. Studij je akademski ali zadržava strukovnu dimenziju usmjerenu na savladavanje primijenjenih znanja i vještina, senzibilan za praktične vjerske, duhovne, kulturne i društvene potrebe vjernika i Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, te za njihove bosanskohercegovačke i evropske posebnosti. Studij traje osam semestara. Kurs arapskog jezika za brucoše u septembru prije početka nastave na I godini i stručne ekskurzije Memorijalnom centru Potočari, Hercegovini, Bosanskoj Krajini i balkanskim zemljama (Srbija, Kosovo, Sjeverna Makedonija, Albanija i Crna Gora) sastavni su dio nastavnog plana ovog studija.

Ovaj studij osposobljava studente za vršenje vjerskih i odgojnoobrazovnih službi u:

(a) organizacionim jedinicama i ustanovama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i priznatih islamskih zajednica Bošnjaka u inozemstvu (Imam, Muallima, Profesor predmeta islamskog područja u medresi (*Muderris*), Univerzitetski asistent islamskih nauka (*Mu'id*); Odgajatelj u učeničkim i studentskim domovima Islamske zajednice, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta);

(b) javnim i privatnim odgojnoobrazovnim ustanovama predškolskog, osnovnoškolskog i srednješkolskog nivoa (Nastavnik/Profesor islamske vjeronauke, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta), kao i

(c) različitih kulturnih, obrazovnih i društvenih djelatnosti koje podrazumijeva humanističko obrazovanje.

Uslov za upis: završena medresa (priznata od) Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

Obrazovna kvalifikacija koja se stiče završetkom studijskog programa je Baccalaureus/Baccalaurea islamske teologije i pripada nivou 6 KOBiH.

Ishodi učenja

Na kraju studijskog programa islamske teologije student će moći: 1) artikulirati različita razumijevanja osnovnih izvora islama, akaidskih učenja i šerijatskog prava, posebno iz perspektive hanefijsko-maturidijske tradicije, te religijskih i kulturoloških fenomena; 2) interpretirati različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, studija religije, islamske filozofije i etike, tesavvufa, šiizma, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije, te ih dijaloški, kritički i pluriperspektivistički povezivati; 3) predočiti glavne informacije o formi i sadržaju Kur'ana uz interpretiranje stručne tefsirske terminologije, tefsirskih pravila, povijesnog razvoja i utjecaja najpoznatijih metoda tumačenja i škola tefsira; 4) interpretirati i primijeniti tedžvidska pravila učenja Kur'ana uz adabe i kompariranje različitih kiraeta, demonstrirati učenje Kur'ana napamet (hifz) u obimu 50 stranica i druge pravilnom učenju Kur'ana samostalno poučavati; 5) razumijevati i koristiti temeljnu hadisku terminologiju i metodologiju, objektivno sagledavati osebujnu ličnost Božijeg Poslanika, s.a.v.s., i razumijevati, tumačiti i primjenjivati njegov uzorni život; 6) objasniti temelje i stubove religije islama, te tumačiti temeljna teološko-epistemološka i antropološka pitanja u imamskom pozivu na nivou džemata i u široj društvenoj zajednici; 7) dovesti u vezu razvoj islamske pravne nauke i prakse sa historijskim i društvenim promjenama, interpretirati metodološke principe šerijatskog prava i ilustrirati njihovu primjenu u analizi i rješavanju konkretnih pravnih pitanja, prakticirati hanefijske obredoslovne norme i kontekstualno tumačiti islamske pravne, etičke i religijske norme o braku, porodici, nasljeđivanju i vakufu, kao i principe islamskog stvarnog i obligacionog prava s obzirom na islamsku pravnu teoriju i pozitivnopravni okvir države Bosne i Hercegovine; 8) kritički vrednovati i kreativno prezentirati glavne smjerove i predstavnike islamsko-filozofskog, etičkog i filozofsko-religijskog mišljenja od klasičnog perioda do savremenih misaonih tokova, uz njihovo kontekstualiziranje u ukupnosti islamske kulture i općoj strukturi historije filozofije; 9) predstaviti najznačajnije događaje, institucije i ličnosti iz povijesti islama, uočavati veze među civilizacijama, razumijevati uzroke uspona i pada muslimanskih država; 10) kritički valorizirati cjelovitost, bogatstvo i polifoničnost bosanske kulture kroz historiju; moći opisati i interpretirati značajne historijske događaje, pitanja i razdoblja bosanske kulturne historije od najstarijih vremena do okončanja agresije 1995; 11) izložiti povijesni razvoj i utjecaj najpoznatijih škola akaida, tefsira, hadisa i fikha, te derviških redova i kultura koje su se razvijale na prostoru Bosne i Hercegovine; 12) analizirati teme genocida vezane za ljudske zajedice generalno i sprecifično za BiH; 13) interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama; 14) primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje i izvoditi kreativnu savremenu mektepsku i nastavu vjerskih predmeta; 15) izvršavati imamske, hatipske i dušebrižničke poslove; 16) jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne tekstove; 17) analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života; 18) razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvatati druge i drugačije; 19) samostalno i odgovorno islamski djelovati i razvijati religijski život u savremenom društvu i državno-pravnom okruženju; 20) samostalno upotrebljavati arapski jezik na srednjem/B nivou; 21) koristiti različite medije i teološku literaturu na engleskom jeziku u svrhu istraživanja, te uz pomoć općeg i teološkog vokabulara (u rasponu od srednjeg/B do naprednog/C nivoa) prezentiratii diskutirati različite islamske teme; 22) obavljati različite kulturne, obrazovne i društvene djelatnosti koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Plan osiguranja kvaliteta studijskog programa

Kvalitet studijskog programa osigurava se provođenjem postupaka i procedura unutrašnjeg i vanjskog sistema osiguranja kvaliteta u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje

kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Ti postupci i procedure uključuju, pored ostalog, semestralne evaluacije nastave, periodičnu evaluaciju studijskog programa, upravljanje informacijama o studijskim programima u svrhu poboljšanja njegovog kvaliteta, uključivanje svih relevantnih aktera zainteresiranih za kvalitet studijskih programa u procese revizije (nastavno osoblje, studenti, poslodavci i dr.), informiranje javnosti o različitim aspektima studijskog programa, ulaganje u ljudske i materijalne resurse za izvođenje programa, poticanje međunarodne mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, periodičnu akreditaciju studijskog programa i dr.

Tabela 1: Predmeti na studijskom programu islamska teologija

	I SEMESTAR	ŠIFRA	KONTAKT SATI [1]	ECTS Praksa 27	ECTS Ukupno
			24	**4**	**30**
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 1101	0+1+1		3
2.	Terminologija tefsira	INTE 1101	2+0+1		4
3.	Terminologija hadisa	INHA 1101	2+0+1		4
4.	Osnovi islamskog vjerovanja (*usuluddin*)	INAK 1101	2+0+1		4
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 1101	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za teologe I	INAR 1101	2+2+1		4
7.	Engleski jezik	INOP 1106	1+1+1		2
8.	Imamsko-muallimska praksa I	INIM 1104	0+0+1	4	4
	II SEMESTAR		**26**	**0**	**30**
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 1102	1+1+1		4
2.	Historija i metodologija tefsira	INTE 1102	2+0+1		4
3.	Životopis Muhammeda, a.s. (*Sira*)	INHA 1105	2+0+1		4
4.	Uvod u studij religije	INAK 1102	2+0+1		3
5.	Bosanski jezik i književnost I	INOP 1117	2+0+1		4
6.	Arapski jezik za teologe II	INAR 1102	2+1+1		4
7.	Engleski jezik za teologe	INOP 1102	2+1+1		4
8.	Logika	INIF 1120	1+1+1		3
	III SEMESTAR		**22**	**5**	**30**
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 1203	2+1+0		4
2.	Historija šerijatskog prava	INFI 1201	2+0+1		5
3.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) I	INFI 1202	2+0+1		4
4.	Historija filozofije I	INIF 1201	2+0+1		4
5.	Pedagogija	INRP 1201	2+1+1	1	5
6.	Arapski jezik za teologe III	INAR 1203	2+2+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa II	INIM 1205	0+0+1	4	4
	IV SEMESTAR		**23**	**1**	**30**
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) IV	INKI 1204	2+1+0		4
2.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) II	INFI 1203	2+0+1		4
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 1201	2+0+1		5
4.	Historija Bosne i Hercegovine	INIC 1215	2+0+1	1	4
5.	Historija filozofije II	INIF 1202	2+0+1		4
6.	Uvod u psihologiju	INRP 1202	2+1+1		5
7.	Arapski jezik za teologe IV	INAR 1204	2+1+1		4
	V SEMESTAR		**21**	**4**	**30**
1.	Tefsir 30. džuza	INTE 1303	2+0+1		4
2.	Metodologija hadisa	INHA 1303	2+0+1		4

[1] Legenda: Predavanja – Seminar – Vježbe. Kod jezika: Predavanja – Vježbe - Lektorske vježbe. Kod Kiraeta I i II: Predavanja – Vježbe - Korepetitorske vježbe.

3.	Rane škole kelama	INAK 1303	2+0+1		4
4.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 1304	2+1+1		5
5.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 1302	2+1+1		5
6.	Islamska etika	INIF 1316	2+0+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa III	INIM 1306	0+0+1	4	4
	VI SEMESTAR		**22**	**3**	**30**
1.	Šerijatsko građansko i vakufsko pravo	INFI 1305	2+0+1		4
2.	Islamska komunikativna teologija	INIM 1311	2+0+1	2	5
3.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 1303	2+1+1		5
4.	Religija i društvo u islamskoj filozofiji	INIF 1317	2+0+1		4
5.	Klasična islamska filozofija	INIF 1305	2+1+1		5
6.	Islamska zajednica u BiH	INIC 1316	1+1+1	1	4
7.	Država i pravo	INOP 1318	2+0+0		3
	VII SEMESTAR		**21**	**8**	**30**
1.	Savremene škole tefsira	INTE 1404	2+0+1		4
2.	Osnovi učenja judaizma i kršćanstva	INAK 1406	2+1+1		5
3.	Moderna islamska filozofija	INIF 1418	2+0+1		4
4.	Didaktika s metodikom vjerske nastave	INRP 1434	2+1+1	2	5
5.	Imamet	INIM 1401	2+0+1	2	4
6.	Izborni predmet	IN__ 04__	2+0+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa IV	INIM 1407	0+0+1	4	4
	VIII SEMESTAR		**22**	**2**	**30**
1.	Šiizam	INAK 1405	2+0+1		4
2.	Uvod u sufizam (tesavvuf)	INAK 1404	2+0+1		4
3.	Hermeneutika hadisa	INHA 1404	2+0+1		4
4.	Metodologija šerijatskog prava (*usulu-l-fikh*)	INFI 1406	2+1+1		5
5.	Savremena islamska filozofija	INIF 1421	2+0+1		4
6.	Islamsko dušebrižništvo	INIM 1412	2+0+1	2	4
7.	Izborni predmet	IN__ 04__	2+0+1		5

	IZBORNI PREDMETI	**ŠIFRA**	**SATI**	**ECTS (praksa)**	**ECTS (ukupno)**
1.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1		5
2.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1		5
3.	Teološka epistemologija	INAK 0407	2+0+1		5
4.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1		5
5.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1		5
6.	Šerijat i temeljna ljudska prava	INFI 0413	2+0+1		5
7.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
8.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1		5
9.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1		5
10.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1		5
11.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1		5

12.	Dimenzije sunneta	INHA 0402	2+0+1		5
13.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5
14.	Islamska kultura na Balkanu	INIC 0409	2+0+1		5
15.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1		5
16.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1		5
17.	Islamska umjetnost	INIC 0405	2+0+1		5
18.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
19.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1		5
20.	Menadžment neprofitnih organizacija	INOP 0419	2+0+1		5
21.	Islamske teme na engleskom jeziku	INOP 0408	2+0+1		5
22.	Kroskulturalni menadžment	INOP 0416	2+0+1		5
23.	Akademsko pisanje	INOP 0404	2+0+1		5
24.	Projektni menadžment	INOP 0421	2+0+1		5
25.	Metodika vjerske nastave II	INRP 0404	2+0+1		5
26.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		5
27.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		5
28.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1		5
29.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1		5
30.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1		5
31.	Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj	INRP 0416	2+0+1		5
32.	Akcijsko istraživanje	INRP 0426	2+0+1	1	5
33.	Kvalitativna metodologija	INRP 0428	2+0+1	1	5
34.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
35.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1		5
36.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1		5
37.	Rječnik Kur'ana	INTE 0405	2+0+1		5
38.	Predmeti sa drugih studijskih programa				
39.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća				

STUDIJSKI PROGRAM ISLAMSKE VJERONAUKE I RELIGIJSKE PEDAGOGIJE

Studijski program za islamsku vjeronauku i religijsku pedagogiju (240 ECTS bodova) koncipiran je na način da studij prve dvije godine čvrsto utemelji na teološkim sadržajima potencirajući predmete koji će biti u funkciji osposobljavanja stručnog profila religijskog odgajatelja i vjeroučitelja. Studijski program u trećoj i četvrtoj godini uvodi specijalističke predmete koji strukturom i sadržajem pokrivaju područje religijskog odgoja i vjerske nastave, specifično predmeti iz domena kur'anskog i sunnetskog koncepta odgoja, religijske pedagogije, religijske psihologije, metodike religijskog odgoja i vjerske nastave, potom predmeti iz područja opće pedagogije, didaktičko-metodički predmeti u cilju razvijanja pedagoško-psiholoških znanja, kompetencija i umijeća svršenika ovog studijskog programa te osposobljavanja za što lakšu i učinkovitiju transmisiju teoloških sadržaja u budućem odgojno-obrazovnom radu. Kurs arapskog jezika za brucoše u septembru prije početka nastave na I godini i studijske posjete Memorijalnom centru Potočari, Hercegovini, Bosanskoj Krajini i balkanskim zemljama (Srbija, Kosovo, Sjeverna Makedonija, Albanija i Crna Gora) sastavni su dio nastavnog plana ovog studija.

Ovaj Studij osposobljava studente za vršenje vjerskih i odgojnoobrazovnih službi u:

(a) organizacionim jedinicama i ustanovama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i priznatih islamskih zajednica Bošnjaka u inozemstvu (Muallima, Univerzitetski asistent islamskih nauka (mu'id) u naučnoj grani Religijska pedagogija (terbija); Odgajatelj u učeničkim i studentskim domovima Islamske zajednice, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta);

(b) javnim i privatnim odgojnoobrazovnim ustanovama predškolskog, osnovnoškolskog i srednješkolskog nivoa (Nastavnik/Profesor islamske vjeronauke), kao i

(c) različitih kulturnih, obrazovnih i društvenih djelatnosti koje podrazumijeva humanističko obrazovanje.

Uslov za upis: završena četverogodišnja srednja škola ili medresa (priznata od) Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

Obrazovna kvalifikacija koja se stiče završetkom studijskog programa je Baccalaureus/ Baccalaurea islamske vjeronauke i religijske pedagogije i pripada nivou 6 KOBiH.

Ishodi učenja:
Na kraju studijskog programa islamske vjeronauke i religijske pedagogije student će moći: 1) interpretirati različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, studija religije, islamske filozofije i etike, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije; 2) interpretirati tefsirsku terminologiju, tefsirska pravila, temeljna etička i odgojna učenja Kur'ana te njegove glavne teme; 3) razumijevati i koristiti temeljnu hadisku terminologiju, objektivno sagledavati osebujnu ličnost Božijeg Poslanika, s.a.v.s., i najznačajnije događaje iz njegovog uzornog života te razumijevati, objašnjavati i u život

provoditi njegova načela, posebno u okviru pedagoškog djelovanja; 4) interpretirati i primijeniti tedžvidska pravila učenja Kur'ana uz uvažavanje adaba, demonstrirati učenje Kur'ana napamet (hifz) u obimu 25 stranica i druge pravilnom učenju Kur'ana samostalno poučavati; 5) prezentirati osnovne sadržaje islamskog vjerovanja (creda) u odgojnom i vjeronaučnom nastavnom procesu te promišljati probleme savremene postkulture u religiološkom kontekstu; 6) dovesti u vezu razvoj islamske pravne nauke i prakse sa historijskim i društvenim promjenama, objasniti ulogu primarnih izvora, Kur'ana i sunneta, i sredstava idžtihada u islamskoj pravnoj teoriji, pridržavati se hanefijskih obredoslovnih normi u obavljanju dužnosti nastavnika islamske vjeronauke i kontekstualno tumačiti islamske pravne, etičke i religijske norme o braku, porodici, nasljeđivanju i vakufu, kao i odabrana savremena fikhska pitanja s obzirom na islamsku pravnu teoriju i pozitivnopravni okvir države Bosne i Hercegovine; 7) predstaviti najznačajnije događaje, institucije i ličnosti iz povijesti islama, i muslimanski doprinos svjetskoj civilizaciji, te uočavati veze među različitim civilizacijama; 8) kritički valorizirati cjelovitost, bogatstvo i polifoničnost bosanske kulture kroz historiju; moći opisati i interpretirati značajne historijske događaje, pitanja i razdoblja bosanske kulturne historije od najstarijih vremena do okončanja agresije 1995; 9) analizirati teme genocida vezane za ljudske zajedice generalno i sprecifično za BiH; 10) interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama; 11) kritički sagledavati klasične i savremene teorije odgoja, argumentirati u korist moralnog smisla i moralnih ciljeva odgoja, te se odgovorno suočavati sa sličnostima i razlikama u pluranom savremenom svijetu; 12) analizirati i interpretirati osnovne koncepte religijskog odgoja i islamske pedagogije i psihologije utemeljene u izvorima islama kroz klasične i savremene interpretacije; 13) argumentirati i predočiti temeljne savremene izazove pedagoško-religijske teorije i prakse; 14) primijeniti opća pedagoško-psihološka znanja i vještine za uočavanje i praćenje različitih društveno-psiholoških i odgojnih fenomena koji se susreću u porodici, školi i društvu; 15) detektirati i rješavati obrazovno-odgojne probleme u radu s djecom, mladima i odraslima kroz sistemski religijski pedagoški rad, holistički pristup i savremene metode; 16) primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje u planiranju, organiziranju i izvođenju kreativne savremene vjeronaučne nastave na različitim nivoima obrazovanja; 17) planirati i realizirati vjerski odgojni rad u predškolskim ustanovama; 18) interpretirati i primijeniti saznanja o odgojno-obrazovnom radu u domskim uvjetima života; 19) jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne tekstove; 20) analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života; 21) razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvatati druge i drugačije; 22) demonstrirati odgovornost u uvažavanju individualnih sposobnosti i cjelovitog razvoja svakog odgajanika u odgojno-obrazovnom procesu; 23) primijeniti vokabular baziran na standardnom arapskom jeziku, kur'anskoj i hadiskoj leksici, te izražavati se u pisanoj i govornoj formi (u rasponu od osnovnog/A do srednjeg/B jezičkog nivoa); 24) koristiti različite medije i teološko-pedagošku literaturu na engleskom jeziku u svrhu istraživanja, te uz pomoć općeg i teološkog vokabulara (u rasponu od srednjeg/B do naprednog/C nivoa) prezentirati i diskutirati različite islamske teme; 24) obavljati različite kulturne, obrazovne i društvene djelatnosti koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Plan osiguranja kvaliteta studijskog programa

Kvalitet studijskog programa osigurava se provođenjem postupaka i procedura unutrašnjeg i vanjskog sistema osiguranja kvaliteta u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Ti postupci i procedure uključuju, pored ostalog, semestralne evaluacije nastave, periodičnu evaluaciju studijskog programa, upravljanje informacijama o studijskim programima u svrhu poboljšanja njegovog kvaliteta, uključivanje svih relevantnih aktera zainteresiranih za kvalitet studijskih programa u procese revizije (nastavno osoblje, studenti, poslodavci i dr.), informiranje javnosti o različitim aspektima studijskog programa, ulaganje u ljudske i materijalne resurse za izvođenje programa, poticanje međunarodne mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, periodičnu akreditaciju studijskog programa i dr.

Tabela 2: Predmeti na studijskom programu islamska vjeronauka i religijska pedagogija

	I SEMESTAR	Šifra	Sati	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
			22		**30**
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 2101	1+1+1		5
2.	Terminologija tefsira	INTE 2101	2+0+1		5
3.	Osnovi islamskog vjerovanja (*usuluddin*)	INAK 2101	2+0+1		5
4.	Uvod u šerijatsko pravo	INFI 2107	2+1+1		5
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 2101	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za pedagoge I	INAR 2101	2+2+1		5
	II SEMESTAR		**21**		**30**
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 2102	1+1+1		5
2.	Terminologija hadisa	INHA 2101	2+0+1		5
3.	Teme Kur'ana	INTE 2108	2+1+1		5
4.	Uvod u psihologiju	INRP 2102	2+1+1		5
5.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)	INHA 2105	2+0+1		5
6.	Arapski jezik za pedagoge II	INAR 2102	2+1+1		5
	III SEMESTAR		**24**	**2**	**30**
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 2203	2+0+1		4
2.	Kur'anska kazivanja	INTE 2209	2+0+1		5
3.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat)	INFI 2208	3+0+1		5
4.	Pedagogija	INRP 2201	2+1+1		5
5.	Razvojna psihologija	INRP 2206	2+0+1	2	5
6.	Arapski jezik za pedagoge III	INAR 2203	2+1+1		4
7.	Engleski jezik	INOP2106	1+1+1		2
	IV SEMESTAR		**24**		**30**
1.	Odgojne teme u Kur'anu	INTE 2217	2+0+1		4
2.	Savremene fikhske teme	INFI 2209	2+1+1		5
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 2201	2+0+1		4
4.	Teološka antropologija	INAK 2210	2+0+1		5
5.	Engleski jezik za pedagoge	INOP 2202	2+1+1		4
6.	Arapski jezik za pedagoge IV	INAR 2204	2+1+1		4
7.	Bosanski jezik i književnost u odgoju i obrazovanju	INOP 2207	2+0+1		4
	V SEMESTAR		**24**	**2**	**30**
1.	Filozofija moralnog odgoja: islamska perspektiva	INIF 2319	2+0+1		4
2.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 2304	2+1+1		5
3.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 2302	2+1+1		5
4.	Sunnetska ishodišta odgoja	INHA 2315	2+0+1		4
5.	Religijska pedagogija – ENG.	INRP 2307	2+0+1		5
6.	Didaktika	INRP 2308	2+1+1	1	4
7.	Učenje i podučavanje u predškolskom	INRP 2309	2+0+1	1	3

	odgoju				
	VI SEMESTAR		**20**	**4**	**30**
1.	Tematski hadis	INHA 2307	2+0+1		5
2.	Bosanska kulturna historija	INIC 2306	2+1+1		5
3.	Oblikovanje kreativnog predškolskog kurikuluma	INRP 2335	2+0+1	2	5
4.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 2303	2+1+1		5
5.	Metodika vjerske nastave I	INRP 2303	2+0+1		5
6.	Porodični odgoj	INRP 2310	2+0+1	2	5
	VII SEMESTAR		**20**	**8**	**30**
1.	Uvod u studij religije	INAK 2402	3+0+1		5
2.	Psihologija religioznosti	INRP 2411	2+1+1		5
3.	Socijalna pedagogija i inkluzivno obrazovanje	INRP 2436	2+0+1	2	5
4.	Metodika vjerske nastave II	INRP 2404	2+0+1		5
5.	Praktikum Metodike vjerske nastave I	INRP 2417	1+0+3	6	6
6.	Religija i društvo u islamskoj filozofiji	INIF 2417	2+0+1		4
	VIII SEMESTAR		**22**	**10**	**30**
1.	Metodika religijskog odgoja	INRP 2413	2+1+1	3	5
2.	Muslimanski doprinos civilizaciji	INIC 2407	2+1+1		4
3.	Psihologija obrazovanja	INRP 2414	2+1+1	2	4
4.	Religijski odgoj i okultna kultura	INRP 2415	2+0+1		4
5.	Praktikum Metodike vjerske nastave II	INRP 2418	1+0+3	5	5
6.	Izborni predmet	IN 04__	2+0+1		4
7.	Izborni predmet	IN 04__	2+0+1		4

	IZBORNI PREDMETI	**ŠIFRA**	**SATI**	**ECTS (praksa)**	**ECTS (ukupno)**
40.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1		5
41.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1		5
42.	Teološka epistemologija	INAK 0407	2+0+1		5
43.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1		5
44.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1		5
45.	Šerijat i temeljna ljudska prava	INFI 0413	2+0+1		5
46.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
47.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1		5
48.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1		5
49.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1		5
50.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1		5
51.	Dimenzije sunneta	INHA 0402	2+0+1		5
52.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5
53.	Islamska kultura na Balkanu	INIC 0409	2+0+1		5

54.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1		5
55.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1		5
56.	Islamska umjetnost	INIC 0405	2+0+1		5
57.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
58.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1		5
59.	Menadžment neprofitnih organizacija	INOP 0419	2+0+1		5
60.	Islamske teme na engleskom jeziku	INOP 0408	2+0+1		5
61.	Kroskulturalni menadžment	INOP 0416	2+0+1		5
62.	Akademsko pisanje	INOP 0404	2+0+1		5
63.	Projektni menadžment	INOP 0421	2+0+1		5
64.	Metodika vjerske nastave II	INRP 0404	2+0+1		5
65.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		5
66.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		5
67.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1		5
68.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1		5
69.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1		5
70.	Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj	INRP 0416	2+0+1		5
71.	Akcijsko istraživanje	INRP 0426	2+0+1	1	5
72.	Kvalitativna metodologija	INRP 0428	2+0+1	1	5
73.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
74.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1		5
75.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1		5
76.	Rječnik Kur'ana	INTE 0405	2+0+1		5
77.	Predmeti sa drugih studijskih programa				
78.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća				

MASTER ISLAMSKIH STUDIJA

Master islamskih studija uvodi studente u samostalno i kritičko promišljanje brojnih izazova koje moderna civilizacija postavlja pred religiju i religijske nauke i *vice versa*. Istovremeno, program otvora studente za veliki broj krupnih tema vezanih za živo i konkretno razumijevanje i odgovorno življenje islama u današnjem svijetu, kao što su pitanja religije i nacije, religije i politike, religije i države, religije i religijskoga zakona u pluralnim i složenim građanskim društvima, pitanje religijskih manjina, religije i ljudskih prava, radne etike i ekonomskoga poslovanja, genetičkoga odnosno političkoga inžinjeringa, itd. Program im još nastoji omogućiti da pomoću najnovijih postignuća iz oblasti moderne psihologije i pedagogije svoje spoznaje i istraživačke rezultate lakše i efikasnije prenesu današnjim generacijama mladih ljudi duboko promijenjenog duhovnog i vjerskoga senzibiliteta i da se na taj način uspješnije uključe u procese osavremenjivanja islamskih i uopće odgojno-obrazovnih institucija. Nadalje, program teži osposobiti studente za kompetentni dijalog s osobama različitih ideoloških, religijskih i kulturnih tradicija i, napokon, uvesti ih u najnovija znanstvena istraživanja i relevantnu literaturu u području savremenih islamskih studija te pripremiti ih za naučno-istraživački rad.

Ovaj studij osposobljava studente za vršenje vjerskih i odgojnoobrazovnih službi u:

(a) organizacionim jedinicama i ustanovama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i priznatih islamskih zajednica Bošnjaka u inozemstvu (Imam, Muallima, Profesor predmeta islamskog područja u medresi (Muderris), Univerzitetski asistent islamskih nauka (mu'id); Odgajatelj u učeničkim i studentskim domovima Islamske zajednice, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta);

(b) javnim i privatnim odgojnoobrazovnim ustanovama predškolskog, osnovnoškolskog i srednješkolskog nivoa (Nastavnik/Profesor islamske vjeronauke, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta);

(c) različitih obrazovnih, kulturnih, i društvenih djelatnosti koje podrazumijeva humanističko obrazovanje.

Uslov za zapošljavanje u zanimanjima pod (a) jesu prethodno završena medresa (priznata od) Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i prvi ciklus studija iz islamske teologije, a u zanimanju pod (b) prethodno završen prvi ciklus studija iz islamske vjeronauke (i religijske pedagogije).

Obrazovna kvalifikacija koja se stiče završetkom studijskog programa je Magistar/Magistra islamskih studija, pripada nivou 7 KOBiH, a može se, s obzirom na izborne predmete i temu završnog rada, steći u sljedećim naučnim granama:

- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Učenje Kur'ana (kiraet),
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Tumačenje Kur'ana (tefsir),
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Filologija Kur'ana,
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Poslanička tradicija (hadis),
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Islamska dogmatika (akaid) i uporedne religije),
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Šerijatsko pravo (fikh),

- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Islamska civilizacija,
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Islamska filozofija (felsefa, hikma i irfan) i
- Magistar/Magistra islamskih studija - grana: Religijska pedagogija (terbija).

Uvjet za upis na master islamskih studija je završen četverogodišnji studij (240 ECTS bodova) islamske teologije ili religijske pedagogije Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu ili ekvivalent koji se dokazuje rješenjem o ekvivalenciji. Ukoliko je kandidat završio studij islamske teologije ili ekvivalent, a zvanje magistra želi steći u oblasti religijske pedagogije, obavezan je polagati razliku ispita iz pedagoško-psihološke grupe predmeta do početka prvog ispitnog roka. Ukoliko je kandidat završio studij religijske pedagogije ili ekvivalent, a zvanje magistra želi steći u oblasti islamske teologije, obavezan je polagati razliku ispita iz fundamentalnih islamskih disciplina do početka prvog ispitnog roka. Studij mogu upisati i svršenici BA islamske teologije, BA imameta i srodnih studija u trajanju od 180 ECTS bodova uz polaganje razlikovnog studija u trajanju od 60 ECTS. Spisak predmeta razlikovnog studija za svakog studenta utvrđuje Vijeće Fakulteta na prijedlog Komisije za ekvivalenciju i priznavanje ispita. Ispiti iz razlikovnog studija se polažu po važećim silabusima uz potrebne instrukcije sa nastavnicima i saradnicima prije početka slušanja predmeta iz mastera islamskih studija. U godinu u kojoj se sluša nastava moguće je prenijeti najviše dva predmeta ili 12 ECTS bodova.

Plan osiguranja kvaliteta studijskog programa

Kvalitet studijskog programa osigurava se provođenjem postupaka i procedura unutrašnjeg i vanjskog sistema osiguranja kvaliteta u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Ti postupci i procedure uključuju, pored ostalog, semestralne evaluacije nastave, periodičnu evaluaciju studijskog programa, upravljanje informacijama o studijskim programima u svrhu poboljšanja njegovog kvaliteta, uključivanje svih relevantnih aktera zainteresiranih za kvalitet studijskih programa u procese revizije (nastavno osoblje, studenti, poslodavci i dr.), informiranje javnosti o različitim aspektima studijskog programa, ulaganje u ljudske i materijalne resurse za izvođenje programa, poticanje međunarodne mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, periodičnu akreditaciju studijskog programa i dr.

Ishodi učenja

Na kraju mastera u islamskim studijama student će moći: 1) razumijevati izazove koje savremena civilizacija postavlja pred religiju i religijske znanosti; 2) identificirati i kritički propitivati glavne teme koje se odnose na odgovorno razumijevanje i življenje islama u današnjem svijetu; 3) svoje spoznaje i istraživačke rezultate prenijeti savremenom čovjeku, posebno mladima i uključiti se u procese osavremenjivanja islamskih i uopće odgojno-obrazovnih institucija; 4) samostalno valorizirati kur'anske i tefsirske sadržaje kroz analizu njihovih ključnih termina, tema i pitanja; 5) objasniti različite percepcije sunneta i njegove normativnosti kroz povijest muslimanskog mišljenja; 6) izraziti osobni stav o autoritativnosti i normativnosti sunneta, na osnovu sunnetskih instrukcija razviti kvalitetnu komunikaciju s osobama istih, ali i različitih identiteta te primijeniti osnovne principe za uspješan rad sa socijalno osjetljivim i marginaliziranim kategorijama društva i osobama s poteškoćama u razvoju; 7) posredovati u kreiranju jedne nove duhovne paradigme utemeljene na izvorima islama te participirati u dijalogu s brojnim institucionalnim ali i teorijskim kritikama religije

kao takve; 8) samostalno i u timu provoditi istraživanja o savremenim fikhskim temama, pokazujući naročitu osjetljivost spram etičkih i pravnih dilema u savremenom bosanskohercegovačkom društvu i širem evropskom kontekstu; 9) steći uvid u glavne teme, metode i izvore za proučavanje historije muslimanskih naroda i društava; biti osposobljen za istraživanje na polju historije i etnografije bosanskih muslimana i drugih muslimanskih naroda; 10) kritički analizirati savremene islamske pokrete, 11) artikulirati kompleksnost pitanja koja nameće muslimansko prisustvo u Evropi; 12) interpretirati etičke pojmove i moralne teme, predstaviti osnovne ideje klasičnog i savremnog muslimanskog etičkog mišljenja, te kritički i odgovorno sagledavati kur'anske moralne planove; 13) samostalno planirati, programirati i izvoditi religijski odgoj i kreativnu savremenu vjersku nastavu svih dobnih skupina primjenjujući temeljne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje; 14) jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne i istraživačke radove; 15) samostalno i odgovorno islamski djelovati i razvijati religijski život u savremenom društvu; 16) kritički analizirati vlastitu religioznost, artikulirati religijska i teološka životna pitanja te oblikovati otvorene religijske vizije; 17) oblikovati pedagoške i socijalne grupe kao zajednice produbljenih i raznovrsnih međusobnih odnosa te grupnu dinamiku na temelju heterogene socijalizacije; 18) razviti kvalitetnu komunikaciju s osobama različitih ideoloških, religijskih i kulturnih tradicija, raditi u timovima te prihvatati druge i drugačije; 19) kritički valorizirati pitanja kulture, društvene integracije i prevencije radikalizacije, političke sisteme i odnos države, prava i religije u zapadnim zemljama; 20) sudjelovati u timskom radu i upravljati konfliktima; 21) Pokazati sposobnost razumijevanja i komuniciranja na dva strana jezika (arapski i engleski) na naprednom nivou; 22) Klasificirati i komparirati kur'anske kiraete i interpretirati njihove različite aspekte; interpretirati principe kur'anskog pravopisa i komparirati aktuelna mushafska izdanja; 23) obavljati različite kulturne, obrazovne i društvene djelatnosti koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Struktura studija

Na prvom semestru jedan predmet je obavezni (Metodi istraživanja). Svi ostali predmeti su izborno-obavezni ili izborni. Student od ponuđenih devet izborno-obaveznih predmeta bira četiri predmeta, među kojima je i predmet iz uže oblasti u kojoj će student raditi završni rad te jedan predmet sa liste predemeta iz uže naučne oblasti. U drugom semestru student bira dva predmeta iz grupe izbornih predmeta.

Tabela 4: Pregled predmeta na studijskom programu Master islamskih studija

	I SEMESTAR	ŠIFRA	SATI 20	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno) 30
1.	Metodi istraživanja	INOP 0503	2+1+2		5
2.	Izborno-obavezni predmet iz uže oblasti		2+0+1		5
3.	Izborno-obavezni predmet		2+0+1		5
4.	Izborno-obavezni predmet		2+0+1		5
5.	Izborno-obavezni predmet		2+0+1		5
6.	Predmet iz uže oblasti		2+0+1		5
	II SEMESTAR				**ECTS 30**
1.	Izborni predmet		2+0+1		5
2.	Izborni predmet		2+0+1		5
3.	Magistarski rad		-		20
	IZBORNO-OBAVEZNI PREDMETI				
1.	Kur'anski pravopis	INKI 0506	2+0+1		5
2.	Savremene tefsirske teme	INTE 0514	2+0+1		5
3.	Savremene hadiske studije	INHA 0513	2+0+1		5
4.	Islam i savremeni svijet	INAK 0514	2+0+1		5
5.	Savremene fikhske studije	INFI 0511	2+0+1		5
6.	Islam u Evropi	INIC 0512	2+0+1		5
7.	Islam i savremeno mišljenje	INIF 0510	2+0+1		5
8.	Kreativnost u vjerskoj nastavi	INRP 0525	2+0+1	3	5
9.	Lingvistička analiza 30. džuza Kur'ana Časnog	INAR 0512	2+0+1		5
	PREDMETI IZ UŽIH OBLASTI				
1.	Izabrane kiraetske teme	INKI 0507	2+0+1		5
2.	Principi tumačenja Kur'ana (*Usulut-tefsir*)	INTE 0518	2+0+1		5
3.	Tradicijska komunikologija	INHA 0514	2+0+1		5
4.	Muslimanske rasprave o zlu u svijetu i izvorima morala	INAK 0515	2+0+1		5
5.	Savremene fikhske studije u bh. kontekstu	INFI 0512	2+0+1		5
6.	Istraživanja u islamskoj civilizaciji	INIC 0513	2+0+1		5
7.	Filozofija religije i pitanja islamskog vjerovanja	INIF 0511	2+0+1		5

8.	Izrada kurikuluma i udžbenika u vjerskoj nastavi[2]	INRP 0527	2+0+1	1	5
9.	Savremena pitanja religijskog odgoja[3]	INRP 0538	2+0+1	1	5
10.	Religija i pojedinac u vremenu postmoderne[4]	INRP 0529	2+0+1	1	5
11.	Metodologija empirijskih istraživanja[5]	INRP 0541	2+0+1	1	5
12.	Arapski jezik u savremenim islamskim studijama	INAR 0513	1+0+2		5
	IZBORNI PREDMETI				
1.	Islamska kultura Bošnjaka	INIC 0517	2+0+1		5
2.	Povijest muslimansko-teološkog mišljenja u BiH	INOP 0521	2+0+1		5
3.	Bosanski jezik i književnost 2	INOP 0520	2+0+1		5
4.	Predmeti iz drugih grupa, sa drugih programa, fakulteta ili univerziteta po odluci Vijeća				

[2] U jednoj akademskoj godini nudi se Izrada kurikuluma i udžbenika u vjerskoj nastavi ili Savremena pitanja religijskog odgoja.
[3] U jednoj akademskoj godini nudi se Savremena pitanja religijskog odgoja ili Izrada kurikuluma i udžbenika u vjerskoj nastavi.
[4] U jednoj akademskoj godini nudi se Religija i pojedinac u vremenu postmoderne i Metodologija empirijskih istraživanja.
[5] U jednoj akademskoj godini nudi se Metodologija empirijskih istraživanja i Religija i pojedinac u vremenu postmoderne.

VAŽNI DOKUMENTI

1. Zakon o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo (posebno dijelovi V, VI i VIII)
   https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2023/07/ZVO-22.pdf

2. Statut Univerziteta u Sarajevu
   https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2023/08/Statut-Univerziteta-u-Sarajevu.pdf

3. Pravila studiranja za prvi, drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu (2026)
   2026: https://www.unsa.ba/o-univerzitetu/propisi/pravila-studiranja-za-prvi-i-drugi-ciklus-studija-integrisani-strucni-i-0

   Za obrasce vezane za završni rad na II ciklusu vidjeti Pravila studiranja iz 2023.:
   https://www.unsa.ba/o-univerzitetu/propisi/pravila-studiranja-za-prvi-i-drugi-ciklus-studija-integrisani-strucni-i

4. Pravilnik o mobilnosti Univerziteta u Sarajevu
   https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2024-01/Pravilnik%20o%20mobilnosti%202023.pdf

5. Etički kodeks Univerziteta u Sarajevu
   https://unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2017-10/EK12.pdf

6. Pravila Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu
   https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2023/07/PRAVILA-FIN-.pdf

7. Nastavni planovi i programi
   https://fin.unsa.ba/prvi-ciklus/
   https://fin.unsa.ba/drugi-ciklus/

8. Pravilnik o izradi i odbrani seminarskih radova (eseja) na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu
   https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2024/09/FIN-Pravilnik-seminarski-radovi-eseji-ZA-WEB.pdf

9. Odluka o postupku, uvjetima i kriterijima za angažman demonstratora
   https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2021/04/Odluka-o-postupku-uvjetima-i-kriterijima-za-ang-demonstratora.pdf

10. Odluka o zabrani pušenja
    https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2024/01/ODLUKA-O-ZABRANI-PUSENJA.pdf

OBAVEZNI SEMINARSKI RADOVI PO KATEDRAMA
za generaciju 2026/27. I ciklusa studija

1. **KATEDRA ZA KIRAET (UČENJE KUR'ANA): Ne rade se seminarski**

2. **KATEDRA ZA TEFSIR (TUMAČENJE KUR'ANA)**
   Teologija: 1) Historija i metodologija tefsira, 2) Savremene škole tefsira
   Islamska vjeronauka: Odgojne teme u Kur'anu

3. **KATEDRA ZA FILOLOGIJU KUR'ANA: Ne rade se seminarski na ovoj katedri**

4. **KATEDRA ZA HADIS (POSLANIČKU TRADICIJU)**
   Teologija: 1) Životopis Muhammeda, a.s. (*Sira*), 2) Hermeneutika hadisa
   Islamska vjeronauka: 1) Životopis Muhammeda, s.a.v.s. (*Sira*), 2) Sunnetska ishodišta odgoja

5. **KATEDRA ZA AKAID (ISLAMSKU DOGMATIKU), TESAVVUF I UPOREDNE RELIGIJE**
   Teološki odsjek: 1) Rane škole kelama, 2) Osnovi učenja judaizma i kršćanstva
   Islamska vjeronauka: 1) Teološka antropologija, 2) Religijski odgoj i okultna kultura

6. **KATEDRA ZA FIKH (ŠERIJATSKO PRAVO)**
   Teologija: 1) Historija šerijatskog prava, 2) Šerijatsko personalno pravo, 3) Metodologija šerijatskog prava (Usuli fikh)
   Islamska vjeronauka: Savremene fikhske teme

7. **KATEDRA ZA ISLAMSKU FILOZOFIJU**
   Teologija: Klasična islamska filozofija
   Islamska vjeronauka: Filozofija moralnog odgoja

8. **KATEDRA ZA ISLAMSKU CIVILIZACIJU**
   Teologija: 1) Historija Bosne i Hercegovine, 2) Historija IC do 1700., 3) Studije genocida
   Islamska vjeronauka: 1) Bosanska kulturna historija, 2) Studije genocida

9. **KATEDRA ZA RELIGIJSKU PEDAGOGIJU I RELIGIJSKU PSIHOLOGIJU**
   Islamska vjeronauka: 1) Psihologija religioznosti, 2) Socijalnoj pedagogija, 3) Psihologija obrazovanja, 4) Religijska pedagogija

Studijski program islamske teologije - NPP 2026/2027.

	1. SEMESTAR
	2. SEMESTAR
	Životopis Muhammeda, a.s. (*Sira*)
	Historija i metodologija tefsira
	3. SEMESTAR
	Historija šerijatskog prava
	4. SEMESTAR
	Historija Bosne i Hercegovine
	5. SEMESTAR
	Rane škole kelama
	Šerijatsko personalno pravo
	6. SEMESTAR
	Klasična islamska filozofija
	Historija islamske civilizacije nakon 1700.
	7. SEMESTAR
	Savremene škole tefsira
	Osnovi učenja judaizma i kršćanstva
	8. SEMESTAR
	Hermeneutika hadisa
	Metodologija šerijatskog prava (Usuli fikh)

	IZBORNI PREDMETI
	Studije genocida

Studijski program islamske vjeronauke i religijske pedagogije - NPP 2025/26.

	1. SEMESTAR
	2. SEMESTAR
	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)
	3. SEMESTAR
	4. SEMESTAR
	Odgojne teme u Kur'anu
	Savremene fikhske teme
	Teološka antropologija
	5. SEMESTAR
	Filozofija moralnog odgoja
	Religijska pedagogija
	Sunnetska ishodišta odgoja
	6. SEMESTAR

	Bosanska kulturna historija
	7. SEMESTAR
	Psihologija religioznosti
	Socijalna pedagogija
	8. SEMESTAR
	Psihologija obrazovanja
	Religijski odgoj i okultna kultura

	IZBORNI PREDMETI
	Studije genocida

INFORMATIČKA PODRŠKA NASTAVNOM PROCESU

Za informatičku podršku nastavi i administraciji Fakultet koristi dvije platforme.

1. E-platforma za podršku nastavi

Internetska podrška nastavi na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu je organizovana pomoću elektronske platforme https://dl.fin.unsa.ba/login/index.php. Ova platforma studentima omogućava detaljno informisanje o predmetima, rasporedu časova, nastavnom procesu, preuzimanju nastavnih materijala, ispitnim terminima i svim drugim informacijama bitnim za studij, bez obzira gdje se nalaze. Za korištenje platforme je dovoljno poznavanje osnova rada na računaru i korištenja nekog od internetskih browsera.

Uputstvo za E-PLATFORMU

a) Otvoriti web stranicu koja se nalazi na web adresi: https://fin.unsa.ba/

b) Kliknuti na „E-PLATFORMA“ i upisati username i password kao što je prikazano na slici niže.

c) Prije početka nastave dužni ste da se prijavite putem E-platforme na sve predmete koje ćete slušati i polagati u akademskoj 2025/26. godini. Ukoliko se ne prijavite na vrijeme nećete moći pristupiti *online* predavanjima i ispitima.

2. eUNSA – Jedinstveni informacioni sistem Univerziteta u Sarajevu

eUNSA podrazumijeva zajednički integrisani resurs podataka koji se organizira na najefektivniji i najefikasniji način u skladu sa osnovama softverskog inžinjeringa, a u svrhu uspješnog izvršavanja zadataka nadležnih obrazovnih vlasti, kao i nadležnih tijela Univerziteta u okviru utvrđenih nadležnosti. Uz pomoć *eUNSA* sistema vodi se evidencija podataka o studentima, zaposlenicima i angažovanim licima, nastavnom procesu i naučno-istraživačkom radu i imovini, te prostornim i materijalno-tehničkim kapacitetima Univerziteta u Sarajevu.

Osnovna funkcija sistema i njegovih modula je informatizacija i automatizacija svih procesa organizacionih jedinica koji se tiču nastave, ispita, ocjenjivanja, evidencije, izdavanja dokumenata, broja i strukture zaposlenika, naučno-istraživačkog rada, te prostornih i materijalno-tehničkih kapaciteta, a na osnovu unesenih podataka svake pojedinačne organizacione jedinice Univerziteta. Također, kroz novi sistem i njegove komponente ubrzan je i poboljšan kvalitet razmjene informacija između Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, Univerziteta u Sarajevu i svih organizacionih jedinica međusobno.

Bitno je još napomenuti da *eUNSA* sistem omogućava prevod podataka i okruženja sistema na bilo koji strani jezik, što olakšava korištenje sistema stranim studentima i gostujućim ili angažovanim predavačima. Također, implementacija jedinstvenog informacionog sistema uključuje kontinuirane aktivnosti koje se odnose na razvoj i unapređenje sistema, a sve sa ciljem unapređenja odgojno-obrazovnog procesa i aktivnosti na Univerzitetu.

eUNSA sistemu možete pristupiti putem linka www.eunsa.ba.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Od svog osnivanja Fakultet islamskih nauka je bio aktivan i na planu međunarodne saradnje.

U okviru sklopljenih međunarodnih ugovora o saradnji naše nastavno osoblje i studenti redovno posjećuju različite univerzitete u zemljama muslimanskog svijeta, Evrope i u SAD-u. Posebnu pažnju našim budućim studentima želimo skrenuti na aktuelne programe međuuniverzitetske razmjene osoblja i studenata (Erasmus +, Erasmus Mundus, CEEPUS, Mewlana). Zbog određenih praktičnih prednosti i činjenice da Fakultet ima značajan broj direktno sklopljenih ugovora ove vrste (Univerzitet u Tibingenu, FAU Erlangen-Nurnberg, Paderborn univerzite, Ibrahim Cecen Univerzitet u Agri), po broju ostvarenih razmjena naših studenata trenutno prednjači Erasmus+.

Za sve dodatne informacije o međunarodnoj saradnji i aktivnostima Fakulteta islamskih nauka i Univerziteta u Sarajeva na tom polju te o ustaljenim procedurama u okviru navedenih programa razmjene, studenti mogu posjetiti linkove https://fin.unsa.ba/o-medjunarodnoj-saradnji/, odnosno https://www.unsa.ba/istrazivanje-i-saradnja/medunarodna-saradnja.

KATEDRE SA NASTAVNIM OSOBLJEM

Katedra za kiraet (učenje Kur'ana)
Dr. hfz. Dževad Šošić, redovni profesor, rukovodilac
Dr. hfz. Abdulaziz Drkić, vanredni profesor
Mr. hfz. Hamdo Solo, stručni saradnik u nastavi Kiraeta (korepetitor)

Katedra za tefsir (tumačenje Kur'ana)
Dr. Enes Karić, profesor emeritus
Dr. Almir Fatić, redovni profesor, rukovodilac
Dr. hfz. Elmir Mašić, docent
Mr. Muhamed Fazlović, viši asistent

Katedra za filologiju Kur'ana
Dr. Amrudin Hajrić, redovni profesor, rukovodilac
Dr. Amira Trnka-Uzunović, vanredni profesor
Dr. Zehra Alispahić, vanredni profesor
Dr. Amina Bavčić-Arnautović, vanredni profesor
Mr. Vedad Hurić, viši asistent

Katedra za hadis (Poslaničku tradiciju)
Dr. Zuhdija Hasanović, redovni profesor, rukovodilac
Dr. hfz. Kenan Musić, vanredni profesor
Dr. Fadilj Maljoki, docent

Katedra za akaid (islamsku dogmatiku), tesavvuf i uporedne religije
Dr. Rešid Hafizović, profesor emeritus
Dr. Nedžad Grabus, redovni profesor
Dr. dr. Orhan Jašić, vanredni profesor, rukovodilac
Mr. hfz. Davud Efendić, asistent

Katedra za fikh (šerijatsko pravo)
Dr. Mustafa Hasani, redovni profesor
Dr. Enes Ljevaković, vanredni profesor
Dr. Nedim Begović, redovni profesor
Dr. Senad Ćeman, vanredni profesor, rukovodilac
Mr. Mubina Suljić Solo, asistent

Katedra za islamsku filozofiju
Dr. Samedin Kadić, vanredni profesor, rukovodilac
Mr. Umihana Šošić, asistent

Katedra za islamsku civilizaciju
Dr. Ahmet Alibašić, redovni profesor
Dr. Asim Zubčević, vanredni profesor, rukovodilac
Mr. Azra Kulenović, viši asistent

Katedra za religijsku pedagogiju i religijsku psihologiju
Dr. hfz. Aid Smajić, redovni profesor
Dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević, redovni profesor, rukovodilac
Dr. Ahmed Čolić, docent
Dr. Mirzeta Brkić, viši asistent
Emina Kadić, saradnik za metodičku praksu

ADMINISTRACIJA

Dekanat
Prof. dr. Mustafa Hasani, dekan
dekan.mh@fin.unsa.ba; 033 251 012

Prof. dr. Ahmet Alibašić, prodekan za nastavu
ahmet.alibasic@fin.unsa.ba; 033 251 025

Prof. dr. Zehra Alispahić, prodekanica za naučnoistraživački rad
zehra.alispahic@fin.unsa.ba; 033 251 036

Prof. dr. hfz. Kenan Musić, prodekan za finansije
kenan.music@fin.unsa.ba; 033 251 022

Prof. dr. hfz. Aid Smajić, prodekan za međunarodnu saradnju
aid.smajic@fin.unsa.ba; 033 251 040

Prof. dr. Nedim Begović, prodekan za kvalitet
nedim.begovic@fin.unsa.ba; 033 251 032

Sekretar
Muamer Starhonić, dipl. iur.
muamer.starhonic@fin.unsa.ba; 033 251 013

Biblioteka
Dr. Fatima Kadić, bibliotekar
biblioteka@fin.unsa.ba; 033 251 031

Studentska služba
Firdevsa Jelovac, rukovodilac
studentska@fin.unsa.ba; firdevsa.jelovac@fin.unsa.ba; 033 251 049

Mujesira Zimić-Gljiva
studentska@fin.unsa.ba; mujesira.zimic-gljiva@fin.unsa.ba; 033 251 043

Stručni saradnici
Sejid Strika, stručni saradnik za imamsko-muallimsku praksu
sejid.strika@fin.unsa.ba, 033 251 035

Nura Hodžić, saradnik za administrativno-pravne poslove i osiguranje kvaliteta
nura.hodžić@fin.unsa.ba, 033 251 044

Udruženje studenata Fakulteta islamskih nauka
usfin-a@hotmail.com;
https://www.facebook.com/usfin.sarajevo

KONTAKT

Fakultet islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu
Ćemerlina 54, 71000 Sarajevo
Tel.: + 387 33 251 000 i 251 011
Email: fin@fin.unsa.ba i sekretar@fin.unsa.ba
URL: www.fin.unsa.ba